

Blijf pionieren en blijf je verhaal vertellen

Het leukste van gesprekken met jeugdverpleegkundigen vind ik het moment dat de praktijkverhalen op tafel komen. Het boeit me enorm om te horen hoe zij iets nieuws aanpakken en hoe alles overal in ons kleine landje verschillend geregeld is. Al heel lang speelde ik met de gedachte om die verhalen op te schrijven, maar je kent het wel: druk, druk, druk. Het kwam er niet van. Tot ik in 2015 stopte met werken en Margot Kobussen tegenkwam die ongeveer hetzelfde idee had. 'We laten ons jeugdverpleegkundige testament na', zei ze. Willy Brink sloot aan en die bracht ons weer wat meer down-to-earth: niet te moeilijk en makkelijk leesbaar, was haar advies.

Met z'n drieën gingen we aan de slag. Ik heb het meeste werk gedaan en ben dan ook de hoofdauteur, maar zonder steun in de rug van Willy en Margot was het me vast niet gelukt. Van heinde en ver kregen we al snel een hele waslijst met namen van jeugdverpleegkundigen om te interviewen. Moeilijk om te kiezen wie wel en wie niet. We zochten naar een dwarsdoorsnede: van jong naar oud, van grote stad tot platteland en van uitvoerend tot beleidsmatig. Op een gegeven moment leek het ons wel voldoende. Nog meer verhalen zou het boek niet meer lekker leesbaar maken en dat was immers ons doel.

Margot en ik hebben ook de (best wel) ingewikkelde geschiedenis van onze voorgangers bestudeerd. Daardoor beseften we dat wij slechts een schakel zijn in de keten van verleden, heden en toekomst. De toekomst van ons beroep bouwen we op het fundament van onze voorgangers. De rode draad is het contact met ouders, kinderen en jongeren met de focus op gezond en veilig opgroeien. Maar de toon en vorm veranderen voortdurend. Huisbezoeken zijn een doorlopende unieke activiteit van jeugdverpleegkundigen, hoewel vroeger meer dan nu. Ook komen er dingen van vroeger terug, maar dan op een manier die bij deze tijd past. Bijvoorbeeld de groepsbureaus, in de vorm van centering parenting.

Wij hebben het geluk dat de tijd van uniforme benadering, met het accent op opsporen en elimineren van risico's, bijna achter ons ligt. Een: "one size fits all-aanpak" past niet meer bij de diversiteit van de samenleving. Dat was vroeger al zo en nu nog steeds. Niet alles moet hetzelfde zijn voor ieder kind. Belangrijk is het persoonlijke element in de zorg en het afstemmen op elk kind, elk gezin en elke jongere. De jeugdgezondheidszorg was van oudsher heel toegankelijk waardoor bijna alle gezinnen en jongeren er kwamen. Jammer dat 'alle kinderen in beeld' tot norm is verheven want dat staat de toegankelijkheid in de weg. Een verplichting tot afname van onze zorg is er niet. Mensen moeten het contact met jeugdverpleegkundigen als prettig ervaren en graag naar de jeugdgezondheidszorg komen en zich er welkom voelen. De jeugdgezondheidszorg moet dan ook fysiek, telefonisch en digitaal laagdrempelig en goed bereikbaar zijn voor ouders en jongeren, met een minder controlerend imago. We kijken uit naar de toekomst, waarin ouders zelf digitale testjes kunnen doen en allerlei nieuwe vormen van digitale communicatie worden ingezet.

De verhalen van jeugdverpleegkundigen leren ons dat de maatschappij elke dag verandert en dat we dus nooit klaar zijn. Net zoals de pioniers uit de begintijden van de jeugdgezondheidszorg, zullen ook wij pioniers moeten zijn en blijven vernieuwen. We hebben 30 verhalen verzameld, maar er komen elke dag nieuwe verhalen bij vanuit een voortdurend veranderende praktijk: blijf je verhalen vertellen.

Het boek heet: 'Gezond Groot Groeien; toen, nu, straks' met als subtitel: 'Bevlogen verhalen van jeugdverpleegkundigen'. Willy, Margot en ik hebben met dozen vol boeken door het hele land

Nederlands
Centrum
Jeugdgezondheid

gereden om ze bij alle JGZ-organisaties af te geven aan onze collega-jeugdverpleegkundigen. Voor hen hebben we dit boek geschreven. De gratis voorraad is op. Zolang de voorraad strekt is het boek voor geïnteresseerden te koop voor €18,95. Wil je het boek bestellen? Stuur mij dan even een mailtje: jacqdevries@solcon.nl.

Mede namens Willy Brink en Margot Kobussen,

Jacqueline de Vries, jeugdverpleegkundige